

Eerste vrouwelijke fregatcommandant Jeanette Morang:

“De RSG was een warm en vertrouwd dorp”

Ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de RSG/het Hoeksch Lyceum interviewen we oud-leerlingen met een mooi verhaal.

“Op het moment van het 100-jarig bestaan ligt mijn middelbareschooltijd al 35 jaar achter mij,” vertelt kapitein-luitenant ter zee Jeanette Morang. Zij deed in 1983 vwo-examen en volgde daarna de opleiding tot marineofficier aan het Koninklijk Instituut voor de Marine. Morang kreeg landelijke bekendheid toen zij in 2007 benoemd werd tot eerste vrouwelijke fregatcommandant bij de marine.

“Een van de leuke dingen van werken bij defensie is dat je (gemiddeld) iedere drie jaar van functie wisselt. Zo heb ik van 2014 tot en met 2016 in de Internationale Militaire Staf van het NAVO-hoofdkwartier in Brussel gewerkt. Mijn werk daar was om op het hoogste militaire niveau consensus te bewerkstelligen tussen de NAVO-lidstaten over maritieme operaties en plannen. Inmiddels werk ik nu alweer iets meer dan een jaar in de staf van de Commandant der Strijdkrachten als hoofd van de afdeling Operationele Gereedheid. Deze afdeling houdt zich bezig met het aansturen van de gereedstelling (opleiden, trainen en oefenen) van de landmacht, luchtmacht, marine en marechaussee en met analyseren van en adviseren over knelpunten in deze processen,” vertelt Morang over haar huidige werk.

De beslissing om bij de marine te gaan nam Morang door de stoere ‘zoutwaterverhalen’ van een oom over de koopvaardij. In die tijd waren vrouwen aan boord van schepen echter nog een zeldzaamheid. Ze koos daarom niet voor de koopvaardij. “Er waren wel vrouwelijke stuurlieden, maar die werkten noodgedwongen primair aan boord van containerschepen en olietankers. Als stuurman ben je verantwoordelijk voor het laden en lossen van het schip; ook in landen waar mannen geen opdrachten van vrouwen wensen aan te nemen. Reders liepen dus liever niet het risico op vertraging door incidenten met weigerende laders en lossers in de haven. Mijn oom raadde mij daarom aan om eens te kijken of de marine mij wat leek. Na een bezoek aan de vlootdagen was ik verkocht en vulde de bon in de AVRO-bode in ter sollicitatie. In een aansluitend gesprek bleek dat vrouwen nog niet eerder waren toegelaten tot de reguliere officiersopleiding aan het KIM. 1983 zou het eerste jaar zijn dat ook vrouwen de gelegenheid zou worden geboden de volledige opleiding te volgen. Aangezien het varen met vrouwen nog in een experimenteel stadium bevond, mocht ik aan de opleiding niet het recht ontlenen op een varende functie. Gelukkig voor mij pakten de testen met vrouwen aan boord goed uit. Dat kon ook eigenlijk niet anders; de roep om gelijke rechten voor mannen en vrouwen was volop aanwezig en hoewel menig man sceptisch was over onze komst aan boord, startte mijn carrière in 1986 als wachtsofficier aan boord van het bevoorradingsschip Hr Ms Zuiderkruis.”

Hoe denkt Morang dat haar medeleerlingen haar zullen herinneren?

‘Ik heb het geluk gehad om mee te mogen doen aan het programma ‘Klasgenoten’. Hierdoor heb ik een aantal mensen uit die tijd weer even van heel dichtbij kunnen meemaken en zij mij. Door mijn wat ongebruikelijke carrière heb ik in het verleden een paar keer de nationale pers gehaald. Wellicht hebben sommigen dat gezien en daarmee hun beeld over mij wat bijgesteld. Het overgrote deel zal

zich mij denk ik herinneren als een wat grijze muis, die goede cijfers haalde maar voor de rest weinig op de voorgrond trad.”

Hoe vond Morang haar tijd op de RSG?

“Hoewel ik dat zelf in die tijd niet zo zag, kijk ik nu terug op een relatief onbezorgde tijd. Naast de noodgebouwen bij het sportveld en de binnenplaats zie ik ook nog steeds het klassieke bordes van het hoofdgebouw voor me, waar de roosterwijzigingen op een schoolbord werden aangekondigd. Ook herinner ik me dat alles en iedereen een eigen plekje had. De school was met ca. 1850 leerlingen groot, maar ieder ‘groepje’ was gemakkelijk terug te vinden en iedere docent had zijn of haar eigen lokaal. Het was een gezellig en vertrouwd dorp. Pesten, waar je nu vaak zulke nare dingen over

hoort, kwam in mijn herinnering nauwelijks voor.” Een medeleerling die Morang zich nog goed herinnert is Annette Jorritsma: “Annette kon prachtig gitaar spelen; in de trein naar Rome heeft ze de blaren op haar vingers gespeeld en wij maar zingen. Annette wilde graag naar het conservatorium, maar heeft uiteindelijk toch een ander pad gekozen.”

Aan welke docent of medewerker denkt ze nog wel eens terug?

“Ik heb goede herinneringen aan mijn geschiedenisleraar dhr. Perneel, een Belg die, om te ontsnappen aan de dienstplicht, naar Nederland was uitgeweken. Hij kon prachtig vertellen en allerlei geschiedkundige voorvallen in de context met elkaar verbinden.”

Hoe ging Morang naar school en heeft ze onderweg wel eens iets bijzonders meegemaakt?

“Ik ging op de fiets naar school. Ik herinner me nog, dat je voor het eerste uur altijd ‘achterom’ moest, rond het sportveld en noodgebouw 500. Na het eerste uur mocht je ook over de brug aan de voorkant fietsen. Nadat ik een keer van mijn fiets gereden was door een auto bij het oversteken, heb

ik een tijdlang naar school gelopen. Uiteindelijk zorgde het gewicht van de boekentas ervoor, dat ik mijn fiets weer ging gebruiken.”

Is er een werkweek, excursie of schoolfeest waar ze nog met plezier aan terugdenkt en waarom?

“Het meest memorabele was voor mij de reis die we met een combinatie van 4 en 5 vwo onder leiding van de leraar Klassieke Talen dhr. Van der Laan maakten naar Rome. Het was een prachtig avontuur om met de groep, 6 mensen in een couchette, per trein dwars voor het Alpenmassief te rijden. Ik was toen net 15 en vond het heel spannend om in een totaal onbekende stad te worden losgelaten om bijvoorbeeld zelf voor de lunch op stap te gaan. In die tijd kon je niet even terugvallen op *map me*, *google maps* of een *vertaalapp*. Zelf was toen echt zelf.”